

Jak stworzyć próbę na stopień przewodnika

Przewodnik po przewodniku

Opracował p.wd. Jakub Pasięka
Zadanie zrealizowane w ramach próby podharcemistrzowskiej

Przewodnik

Stopień instruktorski jest odzwierciedleniem poziomu wiedzy, dojrzałości społecznej i umiejętności wychowawczych instruktora.

Opiekunem próby na stopień przewodnika może być instruktor co najmniej w stopniu podharcemistrza. Instruktor w stopniu harcymistrza może być opiekunem każdej próby. Opiekun próby musi mieć zaliczoną służbę instruktorską.

Program próby jest planem rozwoju instruktorskiego. Rozpisując próbę należy pamiętać, że powinna ona mieć jasno określony i czytelny cel zgodny z ideą stopnia zapisaną w Systemie Stopni Instruktorskich. Zadania próby powinny być zapisane wg zasad formułowania celów, czyli powinny być:

- S** - Szczegółowe;
- M** - Mierzalne (zadanie musi mieć określony sposób oceny wykonania go);
- A** - Akceptowalne (przez środowisko działania);
- R** - Realne (dla osoby realizującej próbę);
- T** - Terminowe (muszą mieć określony termin realizacji).

Tryb zdobywania stopni instruktorskich

1. Harcerz lub instruktor, decydujący się na zdobywanie stopnia, zgłasza do właściwej komisji stopni instruktorskich gotowość podjęcia próby.
2. Komisja stopni instruktorskich akceptuje opiekuna próby, przedstawionego przez otwierającego próbę lub wyznacza za jego zgodą innego opiekuna próby.
3. Opiekun jest odpowiedzialny za poziom dojrzałości harcerskiej kandydata na instruktora.
4. Otwierający próbę wspólnie z opiekunem ustala program próby, który:
 - jest drogą dojścia do poziomu, wynikającego z idei i wymagań stopnia,
 - jest powiązany z planem pracy środowiska,
 - wiąże się z pełnioną przez niego funkcją,
 - określa przewidywany czas trwania próby.
5. Otwierający próbę składa wniosek o otwarcie próby wraz z jej programem do właściwej KSI. Wniosek wymaga zgody bezpośredniego przełożonego osoby otwierającej próbę.
6. Komisja po rozmowie z kandydatem i opiekunem oraz pozytywnym przyjęciu programu próby wnioskuje do właściwego komendanta o otwarcie próby.
7. Otwarcie próby komendant ogłasza rozkazem.
8. KSI ma prawo:
 - zmienić, za zgodą lub na wniosek zainteresowanego, proponowane zadania, opiekuna próby i czas jej trwania.
 - przyjąć dodatkowe zadania na stopnie, wynikające z potrzeb środowiska i programu jego rozwoju, w uzasadnionych przypadkach skrócić okres służby instruktorskiej niezbędnej do otwarcia próby na kolejny stopień.
9. W celu zamknięcia próby:
 - zdobywający stopień składa do KSI wniosek o przyznanie stopnia wraz z pisemnym raportem z przebiegu próby i jej dokumentacją oraz opinią bezpośredniego przełożonego

- i komendanta zaliczającego służbę instruktorską,
- opiekun przedstawia KSI opinię o zdobywającym stopień i przebiegu próby,
 - KSI po rozmowie ze zdobywającym stopień i jego opiekunem zamyka próbę z wynikiem pozytywnym lub negatywnym, kierując do komendanta odpowiedni wniosek.
10. Po pozytywnym zamknięciu próby, komendant na wniosek KSI przyznaje stopień rozkazem.
 11. Po negatywnym zamknięciu próby, komendant na wniosek KSI ogłasza rozkazem zamknięcie próby z wynikiem negatywnym.
 12. Próby zamknięte z wynikiem negatywnym, komendant ogłasza rozkazem po upływie 14 dni od daty wpłynięcia wniosku komisji o negatywnym zamknięciu próby. W tym czasie przysługuje zdobywającemu stopień prawo do odwołania się od decyzji KSI do właściwego komendanta. Po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania komendant ponownie kieruje sprawę próby do KSI.
 13. KSI może z własnej inicjatywy wystąpić do komendanta o zamknięcie próby z wynikiem negatywnym, z powodu przekroczenia zakładanego okresu trwania próby o więcej niż 3 miesiące.
 14. Ponowne otwarcie próby może nastąpić po upływie co najmniej 6 miesięcy od zamknięcia próby z wynikiem negatywnym.
 15. Dorobek prób na stopnie instruktorskie stanowi własność wspólnoty instruktorskiej i powinien być udostępniony, tak by umożliwić korzystanie z niego wszystkim funkcyjnym oraz zdobywającym stopnie.
 16. Zalecany czas trwania próby wynosi od 1 roku do 2 lat.

PRZEWODNIK - PRZEWODNICZKA

Idea stopnia

Poznaje siebie i motywy swojego postępowania. Jest wzorem dla harcerzy. Ma uzdolnienia przywódcze. We współdziałaniu z dziećmi i młodzieżą znajduje radość, umie być starszym kolegą i przewodnikiem. Świadomie stosuje metodę harcerską do realizacji celów wychowawczych, Ma poczucie odpowiedzialności za pracę i powierzony zespół. Bierze aktywny udział w pracach zespołów instruktorskich w swoim hufcu.

Warunki otwarcia próby:

- Złożenie Przyrzeczenia Harcerskiego.
- Przedstawienie KSI programu swojej próby, zapewniającego realizację wymagań.
- Ukończone 16 lat.

Wymagania:

1. Kształtuje własność osobową zgodnie z Prawem Harcerskim.
2. Pogłębia swoją wiedzę i rozwija swoje zainteresowania.
3. Podejmuje stałą służbę w swoim harcerskim środowisku i odpowiada za powierzony sobie zespół.
4. Zachowuje właściwe proporcje w wypełnianiu obowiązków wynikających z przynależności do różnych grup społecznych (rodzina, szkoła, drużyna, środowisko zawodowe).
5. Wykazał się znajomością podstawowych dokumentów Związku, w tym Statutu.
6. Bierze udział w życiu hufca.

7. Współorganizował przedsięwzięcia dla kilku drużyn.
8. Wykazał się umiejętnością pracy wychowawczej z dziećmi lub młodzieżą w wybranej grupie wiekowej, w tym:
 - znajomością specyfiki rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży,
 - stosowania harcerskiego rozwoju wychowawczego w pracy z drużyną (gromadą),
 - umiejętnością organizowania pracy z grupą (w systemie małych grup),
 - umiejętnością tworzenia planu pracy i jego realizacji,
 - umiejętnością prowadzenia dokumentacji niezbędnej do działania drużyny (gromady).
9. Przestrzega przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa w pracy z dziećmi i młodzieżą.
10. Uwzględnił elementy wychowania ekonomicznego w swojej działalności harcerskiej.
11. Pełnił funkcję podczas HAL lub HAZ.
12. Wykazał się znajomością harcerskiej literatury i prasy.
13. Współpracuje ze środowiskiem działania: rodzicami, szkołą, itp.
14. Ukończył kurs drużynowych lub przewodnikowski.

Warunki zamknięcia próby:

1. Posiadanie wiedzy i umiejętności na poziomie piątego stopnia harcerskiego.
2. Zrealizowanie wymagań próby.

Oznaka stopnia

Oznaką stopnia przewodnika jest granatowa podkładka pod krzyżem harcerskim i granatowa lilijka na lewym rękawie munduru.

Zobowiązanie instruktorskie

1. Decyzję o dopuszczeniu do złożenia Zobowiązania Instruktorskiego podejmuje właściwy komendant .
2. Zobowiązanie Instruktorskie składa kandydat na instruktora po przyznaniu stopnia przewodnika-przewodniczki.
3. Za przyjęcie w poczet instruktorów odpowiada właściwy komendant. Zobowiązanie powinno być złożone nie później niż 3 miesiące po przyznaniu stopnia przewodnik – przewodniczka.

KSI prowadzi pracę z opiekunami prób w szczególności przez:

- udostępnianie materiałów dotyczących zdobywania stopni instruktorskich,
- organizowanie seminariów, warsztatów i konsultacji dla opiekunów prób.

Czego oczekiwać od opiekuna próby

Opiekun powinien przede wszystkim:

- Motywować do działania, być stymulatorem
- Sprawować nadzór nad przebiegiem próby
- Udzielać odpowiedzi
- Opiniować zadania pod względem trudności
- Pomagać przy rozwiązywaniu problemów
- Koordynować postępy w realizowaniu próby

Nie powinien jednak narzucać zadań tylko pomagać przy ich wyborze.

Opiekunem powinna zostać osoba, która nas, i którą my dobrze znamy.

W próbie instruktorskiej powinny zostać zawarte zadania:

1. Zadanie programowo-metodyczne

Zadanie to jest zadaniem praktycznym, po realizacji którego opracowywany jest materiał repertuarowy lub metodyczny, zawierający własne doświadczenia i wnioski z realizacji zadania. Efekt zadania programowo-metodycznego powinien być trwały i dostępny dla innych.

2. Zadanie dla innych - na forum Hufca.

Zadanie to jest zadaniem realizowanym na forum Namiestnictwa lub Hufca. Adresatami tego zadania są drużyny/gromady zuchowe i/lub drużynowi/instruktorzy Hufca.

3. Zadanie wspierające ciąg wychowawczy w ZHP.

Zadaniem każdego instruktora w ZHP jest dążenie do zachowania ciągu wychowawczego poprzez współpracę i poznanie metodyki innych pionów wiekowych. Wędrownicy i instruktorzy, którzy nie pracują w drużynie zuchowej powinni się podjąć realizacji zadania dla zuchów, zuchmistrze – zadania dla drużyn harcerskich.

4. Wyście poza własne środowisko, na zewnątrz hufca.

Jako instruktorzy nie działamy w odizolowaniu od świata. Nasze dzieci i my sami obracamy się wśród społeczeństwa. W zadaniu tym należy zwrócić uwagę na współpracę ze środowiskiem działania – rodzicami, szkołą, itp.

5. Doskonalenie umiejętności harcerskich i instruktorskich.

Zadaniem każdego instruktora jest nieustanne dążenie do doskonałości. W próbie instruktorskiej zwarte, zatem muszą być zadania związane z doskonaleniem umiejętności harcerskich i instruktorskich poprzez realizację kolejnych stopni harcerskich, uczestnictwo w formach doszkalających – kursach, warsztatach, seminariach i konferencjach.

6. Zadanie dla siebie.

Zadanie tą jest praca nad sobą, swoimi słabościami, cechami jakie chce wykształcić, określeniem własnych potrzeb, tego, co chce osiągnąć w harcerstwie i poza nim, co chce robić. Jest to także zadanie, w którym rozwijamy własne umiejętności, które możemy zaprezentować innym i wykorzystać w pracy harcerskiej, zdobywamy uprawnienia np. państwowe.

7. Zadanie kwatermistrzowskie.

Zadanie kwatermistrzowskie to nie tylko zdobycie wiedzy z tej dziedziny, ale również doskonalenie i wykorzystanie jej w praktyce.

8. Zadanie obozowe.

Element obozu w każdej próbie – jako zadanie związane treściami pełnionych funkcji podczas HAL lub HAZ.

9. Lektury.

Jest zadanie w zakresie, którego wchodzi zarówno wspieranie i uzupełnianie własnej wiedzy teoretycznej związanej z organizacją, pracą wychowawczą, ale także praca nad własnym rozwojem intelektualnym i duchowym.

Zbiór pomysłów na zadania przewodnikowskie.

1. *Zapoznanie się z poszczególnymi metodykami harcerskimi i praktyczne wykorzystanie wiedzy.*
Podjęcie się realizacji Programu ZHP i praca z nim.
Zdobycie wraz z drużyną Odznaki Chorągwiej.
Zebranie kompendium regulaminów dotyczących gromad zuchowych i drużyn harcerskich.
Stworzenie zbioru z popularnymi i mało znanymi zabawami i płasami.
Zebranie sprawności drużyn w hufcu (tych „wewnątrz drużyńskich”), ich opis i publikacja.
2. *Zorganizowanie imprezy dla drużyn hufca:*
 - Turnieju sportowego
 - Biwaku dla instruktorów lub drużyn
 - Kuźnicy, kominka, itp.
 - Dnia Myśli Braterskiej
 - Święta Pieczonogo Ziemiaka (lub innej imprezy zuchowej)
 - Festiwalu piosenki lub różnych form teatralnych
 - Sprzątania świata
 - Balu karnawałowego
 - Wigilii instruktorskiej*Zaprowadzenie kroniki hufca / namiestnictwa.*
Praca w namiestnictwie w hufcu.
Udział wraz z drużyną we wszystkich przedsięwzięciach, imprezach organizowanych przez namiestnictwa, hufiec.
3. *Przeprowadzenie warsztatów na wybrany temat.*
Poprowadzenie zajęć w ramach kursu zastępowych lub wyższej rangi.
4. *Zorganizowanie pikniku z rodzicami.*
Współpraca z rodzicami, wykorzystanie ich umiejętności i zawodów (każdy z nich jest w stanie coś przygotować, załatwić np. tata strażak zaprosi do remizy...).
Zorganizowanie imprezy komercyjnej (i nie tylko) dla szkoły – bal, turniej sportowy, przedstawienie itp.
Zorganizowanie akcji promocyjnej harcerstwo (nabór do drużyny).
Pomoc przy remoncie, renowacji szkoły.
5. **Ukończenie kursu drużynowych lub przewodnikowskiego**
Ukończenie kursu wychowawców kolonijnych.
Zdobycie kolejnego stopnia harcerskiego (HO, HR)
Udział w imprezach – konferencjach, szkoleniach, warsztatach organizowanych przez hufiec / chorągiew.
6. *Zdanie egzaminu dojrzałości.*
Podjęcie nauki na studiach.
Podjęcie pracy.
Zdobycie uprawnień państwowych – ukończenie kursu prawa jazdy, wspinaczkowego, BORM, patentu żeglarskiego, patentu sternika jachtowego, młodszego instruktora

żeglarstwa, sternika motorowodnego, młodszego ratownika WOPR, ratownika WOPR, spadochronowego, krótkofalarskiego i innych.

Zdobycie odznak PTTK, GOT itp.

Odbycie wędrówki górskiej (zdobycie kilku szczytów).

Zdobycie umiejętności posługiwania się komputerem (lub użytkowania nowych programów

w przypadku nieznajomości).

Rozwój swojego hobby (każdy indywidualnie).

7. Ukończenie kursu kwatermistrzowskiego.

Pełnienie funkcji kwatermistrza w szczepie, hufcu.

Przeprowadzenie akcji zarobkowej na dużą skalę (wciągając inne środowiska).

Przeprowadzenie prac kwatermistrzowskich podczas obozu.

8. Zorganizowanie obozu, kolonii lub zimowiska.

Pełnienie funkcji w kadrze obozu, kolonii, zimowiska.

Przygotowanie obrzędowości i zdobnictwa na obozie, kolonii, zimowisku.

9. Opracowanie biblioteczeki szczepu / hufca.

Napisanie artykułu do gazetki.

Współredagowanie gazetki.

10. W odpowiedzi na potrzeby środowiska założenie drużyny / gromady.

Podjęcie się pełnienia funkcji instruktorskiej (praca w drużynie, szczepie, hufcu).

Rzetelne prowadzenie dokumentacji drużyny, gromady (zapoznanie się z nią).

Przeprowadzenie cyklu zbiórek z...